

PREMIUM

Marjan Olfers © ANP

Hoogleraar Olfers: 'KNVB heeft het zich moeilijk gemaakt'

Met het besluit om geen voetbalclubs te laten promoveren en degraderen heeft het KNVB-bestuur het zichzelf moeilijk gemaakt. Clubs zijn namelijk wel geraadpleegd, maar de voetbalbond heeft hun advies naast zich neergelegd, zo is de uitleg van Marjan Olfers, hoogleraar sport en recht.

Daan Hakkenberg 25-04-20, 16:45

Door Daan Hakkenberg

Marjan Olfers breekt abrupt het telefoongesprek af. Zometeen zal ze terugbellen, verzekert ze. Maar nu, op de ochtend nadat de Nederlandse voetbalcompetitie van seizoen 2019-2020 is beslist, duikt ze eerst opnieuw in de statuten en reglementen van de KNVB. Nog geen kwartier later hangt Olfers weer aan de lijn en kan niet anders concluderen dat de KNVB het zichzelf moeilijk heeft gemaakt door de voetbalclubs te raadplegen voor het besluit.

Olfers, hoogleraar sport en recht aan de Vrije Universiteit in Amsterdam, doelt op het belang van de rondgang van de KNVB langs de 34 voetbalclubs voorafgaand aan

het besluit. En in het bijzonder op de stemverhoudingen zoals die naar voren zijn gekomen. Van alle voetbalclubs stemden 16 voor promotie en degradatie, daar tegenover stonden 9 tegenstemmers en 9 clubs onthielden zich van stemmen of stemden blanco. Volgens Olfers was het niet raar geweest als er naar de 16 clubs was geluisterd. Daarbij had de KNVB de clubs beter uit moeten leggen dat van directe invloed op het besluit geen sprake was.

De KNVB zelf zegt dat stembiljetten die blanco zijn ongeldig zijn. Dus als deze stemming daadwerkelijk tot een beslissing had geleid dan hadden 16 clubs hun besluit moeten krijgen omdat ze in de meerderheid waren

Marjan Olfers

Uniek

Dat de voetbalbond dit besluit mocht nemen, daarover geen twijfel. „Dat is de eerste stap,” zegt Olfers. „De situatie met het stilleggen van de competitie is uniek en de regels voorzien daar niet in. Maar de reglementen kennen de bepaling dat het in niet voorziene omstandigheden aan het bestuur van de KNVB is om een besluit te nemen.”

© ANP

Wat de KNVB klaarblijkelijk niet wilde, was als de alleenheerser van het Nederlands voetbal de competitie in het slot gooien. Dus werd een brief met drie scenario's rondgestuurd naar de clubs, waarvan de optie met een competitie met 20 clubs al bij

voorbaat als onmogelijk werd bestempeld. „Maar door aan de clubs te vragen om te stemmen, wek je de indruk dat je écht aan stemmen bent. Dat ze mogen mee beslissen en dat de clubs invloed hebben,” zegt Olfers over het inwinnen van advies. „Dat is niet geval. Er is slechts gepeild. Het gaat om het managen van verwachtingen en de vraag is: hoeverre dat de clubs vooraf is uitgelegd. Is bijvoorbeeld uitgelegd wat blanco stemmen of het onthouden van stemmen betekent.”

Goedbeschouwd bleven bij het raadplegen van de clubs slecht twee mogelijkheden over. Een scenario waarbij op basis van de ranglijst ook promotie en degradatie werd geregeld ondanks dat de competitie nog niet afgelopen was. En dan de optie met de uiteindelijke uitkomst waarin ADO Den Haag en RKC in de eredivisie blijven en Cambuur en De Graafschap als nummers één en twee van de Keuken Kampioen Divisie niet promoveren. „Die zag ik niet aankomen,” zegt Olfers. „Ik had rekening gehouden met een harde knip en dat de KNVB vast zou houden aan het competitiesysteem zoals ze altijd doen, dus met promotie en degradatie.”

Overigens, dat bij het aanwijzen van de clubs voor Europees voetbal niet naar draagvlak is gezocht, is volgens Olfers niet zo vreemd. „De KNVB zal zich hierbij achter de UEFA verschuilen en veel clubs die het niet treft, interesseert het ook niet.”

Geen meerderheid

Wat Olfers vooral verbaast, is dat de KNVB over promotie en degradatie dus wél advies heeft gevraagd aan de clubs, maar dat vervolgens naast zich neerlegt. Dat behoeft enige uitleg en bestudering van stemverhouding. Van de 34 clubs waren 16 voor en 9 tegen promotie en degradatie. De andere 9 clubs onthielden zich van stemming of stemden blanco. In de uitleg van de KNVB vormen de 16 clubs geen meerderheid op het totale aantal van 34, dus is besloten om niet tot promotie en degradatie over te gaan.

En daar wringt volgens Olfers de voetbalschoen. „Het is nogal verwarrend, maar ik heb het nagezocht in de statuten en reglementen. De KNVB zelf zegt dat stembiljetten die blanco zijn ongeldig zijn. Dus als deze stemming daadwerkelijk tot een beslissing had geleid dan hadden 16 clubs hun besluit moeten krijgen omdat ze in de meerderheid waren. Blanco of onthouden telt namelijk niet mee in de stemverhouding, dus is het 16 tegen 9.

Ze hebben gezegd we gaan stemmen, maar het is feitelijk geen stemming en ze hebben het advies ook nog eens naast zich neergelegd.

Marjan Olfers

„Door draagvlak te creëren heeft de KNVB het zichzelf moeilijk gemaakt. Als 20 clubs hadden gezegd: ‘KNVB goed gedaan’ was er niet zoveel aan de hand. Maar nu heeft de KNVB maar 9 clubs aan haar zijde en die andere 9 clubs maakten het niet uit of wilden niet stemmen. Ondertussen heeft het 16 clubs tegen zich in het harnas

gejaagd. Dat is niet een hele fijne comfortabele positie. Ze hebben gezegd we gaan stemmen, maar het is feitelijk geen stemming en ze hebben het advies ook nog eens naast zich neergelegd. Zo is het besluit genomen waar maar 9 clubs voor hebben gestemd.”

Geen fouten

Kortom: niet handig van de KNVB. Maar of de beslissing wordt teruggedraaid? Olfers betwijfelt het, aangezien geen procedurele fouten lijken te zijn gemaakt en de KNVB gerechtigd was dit besluit te nemen. Toch voorziet ze dat benadeelde clubs naar de rechter zullen stappen. „Natuurlijk had de KNVB het in dit geval nooit helemaal goed kunnen doen, maar deze uitkomst doet geen appèl aan rechtvaardigheidsgevoel. Al is er maar één procent kans, dan zullen clubs proberen het aan te vechten bij de rechter. De belangen zijn zo ontzettend groot en in de regel proberen clubs vaak alles te doen wat in hun macht ligt. Ook om aan achterban te laten zien wat ze waard zijn, dat ze gevochten hebben en alles hebben gedaan voor die promotie. Maar de rechter test marginaal en de kansen bij een kort geding zijn klein. Maar in het verleden zijn wel vaker zaken geweest die toch anders uitpakten, terwijl ik dacht dat ze geen kans van slagen hadden.”